

FOGLALAT: Magyarország és Erdély (országgyűlési hírek; kinevezések; budapesti napló: lak- és fadrágaság Pesten; literáriai hírek; magyar játékszín, 's a' t.; Obrenovieh Milan hg. †; m. n. Akadémia; Prónay Kálmán b. jótekonysága; különféle: kereskedési hírek, a' szerb kormányzóság súlyos helyzete, 's a' t.; magyar nyugpénztézet; 's a' t.) Amerika (Santa Cruz lemond hatalmáról Peru 's Bolíviában; 's a' t.) Portugália (Szász-Coburg és Ne-mours hgek Lissabonban; 's a' t.) Spanyolország (a' trónkövetelő rossz helyzete; 's a' t.) Anglia (a' keleti ügyet tanácskozással szándék eldönteni; lady Flóra Hastings †; a' toryk kormányra törekszenek, a' canadai törvényjavaslat másodszor is fölolvastatik; birminghami zavarok; a' toryk hely-zete a' királyné ellenében; 's a' t.) Franciaország (Barbés nyilatkozata a' párszék előtt; marseillei zendület; 's a' t.) Törökország. Lotto.

Magyarország és Erdély.

ORSZÁGGYÜLESI HÍREK. Pozsony, jul. 16án. A' RR ter-mében hosszabb szünet után tegnap és ma, délelőtti 10 órakor, ismét országos ülések tartattak, melyekben többi közt következő tárgyak ker-ültek szőnyegre: 1) Üzenete a' KK 's RRnek ö es. kir. főhgségéhez az ország Nádorához, az országos ülések megtartásának elnöki rendeletéből lett felfüggesztése tárgyában; melynek kerületi szerkezeté vitatás nélkül helybenhagyott; 2) a' KK és RRnek e' lapok mai számában köz-lött kegy. kir. leirat tárgyában tett írásbeli ovása; melynek ker. szerke-zete elfogadták; 3) a' KK és RR utasítása a' kerületi napló iránt; 4) a' KK és RR harmadik üzenete a' főtáblához a' pesti ügy iránt. Most indítványba hozá az elnök ur a' kir. előterjesztvényekbe bocsátkozást, melynek elmel-lőztével azonban az üzenet, vitatás után, a' ker. szerkezet szerint elfo-gadták; 5) a' KK és RR üzenete a' főtáblához 's fölírási javaslata né-melley felsőtáblai tagoknak kir. levelek által országgyűlésre meg nem hi-vatása iránt; 6) üzenete a' KK és RRnek a' főtáblához, az 1836ik esz-tendei maj. Iső napján fölterjesztett előleges sérelmek és kívánatok tár-gyában; továbbá Magyarországnak 's az ehhez kapcsolt tartományok KKai és RRReinek előleges sérelmei és kívánatai iránt a' kerületi szerkesztést hely-benhagyva; végre 7) a' KK RRnek a' magyar nyelv tárgyában a' Főren-dekhez intézett üzenete, 's a' felírási javaslat, melyeknek kerületi szer-kesztése, némi esekély módosítással helybenhagyaték.

Ö es. 's ap. kir. főlsége f. e. jun. 21ki határozatában Kayl Amand főhadibiztos 's gazdasági előadót a' magyarországi főhadikormányzóságnál, és Kurz August sopronyi kerületi főhadibiztos nyugalmazni; továbbá, Huhn Mihály főhadibiztos és gazdasági előadót az egyesült bán-ság-varasd-károlyvárosi főhadikormányzóságnál eddigi évdija meghagyatával sopronyi kerületi főhadibiztosá áthelyezni; Radda Venczel tábori hadbizo-st kassai kerületi fő hadibiztosá; Ranecker Miksa fő hadbiztosi segédet a' magyarországi fő hadikormányzóságnál, ugyanott fő hadbiztosá 's gazdasági előadót; 's Wierer János tábori hadbiztos, az egyesült bán-ság-varasd-károlyvárosi főhadikormányzóságnál fő hadbiztosá ne-vezni méltóztatott.

Ö es. 's ap. kir. fels. Címiothi Antal kanonokot és fiemei lelkészt Fiume kerület főesperesévé és sz. Jakab (ad Palum) apátjává kinevez-ni 's Gulovics Jánost, a' szomolnoki k. főügyelőség lajstromzóját, nyugalmazni kegy. méltóztatott.

Budapesti napló. E' héten a' tud. egyetem előtt lapos kövi járdát készítettek, mi már rég óta érzett bajt orvosla, mert alig lehet-e két város közt olly iszonyu rossz kövezést találni, mint épen ott, hol na-ponkint annyi ifju kénytelen megfordulni, kik eddig nem tudák: vajjon az ott majd szünet nélkül uralkodó szél miatt kalapjukra fordítsák e egész figyelmüket, vagy pedig lábaikra vigyázzanak, hogy földön ne mérjék meg testük hosszát. — Országgyűlés, és az árviz óta rendkívül fölszigazott lakber annyira néptelemé teszik Pestet, hogy noha sok ház még egészen romban hever, sok pedig építés alatt van, mégis számos házban talál-hatni kiadó szállásokat, 's olyanokat is, melyek már évnegyed óta egészen üresen állnak. — A' tűzifa olly magas áron kel, hogy nem tekinthetni minden aggály nélkül a' jövő tél elibe. Jó cserfa ölet 25—28 váltó forintot tartják, mit egyébkint ez évszakban rendszeren 20—22 forin-ton lehet kapni. Egyedül az szolgálhat talán e' tekintetben némi vigasz-talásul, hogy alkalmasint az eddigi magas vizallas miatt nem lehetett elég mennyiségű hasábfát szállítani Budapestre. — A' hosszas esőhiány igen érezhető kezd lenni: az itteni kertekben minden kislül 's mit férgék nem emésztenek föl, az elsatnyul e' nagy szárazságban; a' szőlő mind-azáltal igen jól mutatkozik, mind a' pesti kőbányában, mind a' budai hegyeken, 's habár aprószemű lesz is 's e' szerint nem igen bőven fize-tő, minőségre nézve alkalmasint eléggé kípótolandja e' hiányt, ha za-varatlanul mehet végig az egész érlelési időszakon. — Kemniczer-házon a' hidfő ellenében, erősen dolgoznak, 's mit az eddigi munkálkodások már is mutatnak, az kétségtelenit látszik, hogy e' ház csakugyan leg-pompásb vendégfogadó lesz a' két város közt. — A' szervitateren új mű-és káparus boltot nyitá Wagner Ferencz. — Grünvald Pál hazánkfia f. hó 13án nyervén orvostanári koszorut m. tud. egyetemünknel, magyar érté- zést írt e' czélra „A' gyógyszerári vizsgálatokrul.“ Az értekezés 24 lapnyi n. S. dr. 's nm. Nádasdy Ferencz gr. váci püspöknek van ajánlva. A' mun-ka csinosága ajánlásra teszi méltóvá Gyurian és Bagó budai könyvnyom-tatók műhelyét. — E' napokban köv. című munka érkezik a' pesti könyv-kereskedőkhez: „Kalászkok az élet körébül.“ Horrmann Rupert után, két köt. n. Sdr. 247 és 181 lap. A' munka Barkóczy László b. székes-fe-hérvári püspöknek van ajánlva, és a' sz. fehérvári papi nyugintézet javára szentelve, 's ez okbul kétszeresen méltó hazánk lelkészei pártoló figyel-mőkre. Ára velinen 2 fr., nyomt. papír. 1 ft. 20 kr. pgő. — Nemzeti szin-padunkon f. hó 13ikán, Pesten először 's tán utószer Szilágyi jutalmára bérfolyamban adatek „Csörgő sapka, vagy a' jötevő zarandok“ a' közönség példás kimélettel viseltetek ez aljas komédia iránt, noha szí-

nészink nagyobb szorgalma mellett jobb darabokat várhatna, mivel a' ha-zai lapokból jól tudja, mennyi még nem adatott jeles színművet bir a' ja-tékszín könyvtár, leginkább a' magyar tudós társ. buzgó gondoskodá-sa által. A' jutalmat a' választott darab érdekéhez lehet mérni, mert néző kevés volt. 14ikén „Báléj“ 15ikén először „A' növendék“ vigj. 4 felv. Amália szász kir. hgnő után fordítá Nagy Ignác, a' magyar tud. társa-ság költségin; e' darab nem bir ugyan kitűnő színi hatást eszközölni; de az e' napiohoz hasonló jeles előadás mellett mindig élvezést nyujtand a' kisebb közönségnek; 16ikán „Kean“; 17ikén „Fra diavolo“ daljáték, nézők igen kevesen; 18kán „Notre-damei harangozó“; 19ikén „Rózsika a' holdkóros leány“; bohózat két felv. Színházunk számára következő fordítások készülnek „Velencei kalmár“ Shakspeare-től Lukács Lajosnál; a' „Színműtár“ kiadójánál pedig: „A' vetélytársak“ és „Patriknap“ She-ridantól. — Bognár dalművész f. hó 20ikára hirdetett első föllépte elmaradt, 's így majd csak később nyitandja meg vendégszerepét a' magyar szin-padon. — F. hó 18ikán a' halpiacz közeleben egy fju, többek társaságban fürödven, Dunába halt. — Chiolich „Nemzeti pan ora naja“ 2ik füzete e' napokban hagyá el a' sajtót, tartalma, az első füzetben kezdett cik-kelyek folytatásán kívül: „Magyarország bányái“, a' cikkek kezdete ér-dekes; „Magyarország fő törvényei“, 's ezek közt első helyen lik Endre arany bullája; végre „Játékszín kritika“, mely a' két városi színház ik jun. folytatában adott mutatványit közli rövid bírálatokkal 's ezután füzeten-kint minden hónap elöadást közlend, mi által vállolata kitűnő érdekekkel bírand. — Jul. 14kén fényes nappal a' negyedében levő ujhold, Venus csillagával együtt, már délelőtti 10 órako, de leginkább délután 5—5 óra közöttigen tisztán vala látható pesti egünkön. —

A' mult lapunk kir. leirat magyar tolmácslata imez: **I FERDINAND** 's a' t. Fens. főhg 's a' t. Lelkünk azon állhatatosságához képest, mellyel a' törvények szentségének 's az országgyűlési szavazatok törvényes szabadságának fentartásán törekszünk, semmi sem lenne ugyan kedvesb előttünk, mintha a' törvény-szabta mód szerint folyó országgyűlési tanácskozásokon semmi sem fordulna ollyas elő, mi az ősi intézvények 's az ország alkotmányos rendszerének, mely-nek kir. tisztünknel fogva legfőbb örjei tartozunk lenni, épségire méltó aggo-dalmul szolgálhatna. Mindazáltal a' legközelebbi napokon t. i. e' t. hó 3 és 4kén tartott országos ülésekben némi ollyasokat értünk történeteknek, miket nemcsak kir. táblánk bírának az 1492ki: 70 cikk világos tartalmánál fogva is tartozó ille-delmel becsület- és tisztelettel 's a' köztanácskozásnak az ország világos tör-vényei által sinörmértékül tűzött szoros rendivel semmikép sem egyeztetetni meg, hanem nyilván olly tulajdonságúak, melyek magat az ősi alkotmány legszen-tebbjét (palladiumát) t. i. a' törvényes ítélőszékeknek a' kir. Felsőgtől szintugy mint az Ország RRei által sértetlenül fentartandó függetlenségét megtámadják 's világosan a' törvényhozó és bírói hatalom közti határok összezavarására czélznak. Ennélfogvást valamint az illy merényeket 's kir. táblánk rutalmazására tett nyi-latkozásokat, melyeket a' nyilvános szóiasi törvényes szabadsággal, bűn 's az ősi alkotmány veszélyére 's a' törvényes intézvények mindazon kötelékinek, mely-lyekkel ez alkotmány összefügg, szertorombolására törekvő visszaélés nélkül nem mentegethetni, az 1790: 12 t. cikk világos értelménél fogva is legsúlyo-sabban kárhoztatjuk, ugy Kedvességedet 's Huségteket ezennel komolyan intjük, hogy ezekre figyelve az 1723: 7 's más országos törvények által, az ország-gyűlésileg tárgyalatandó ügyekre nézve kitűzött rendet törvényes eszközök hasz-nálása mellett is, megtartani el ne mulasszák 's a' t.

Vácz: Szerencsétlen embertársinknak rendkívüli csapás helyén 's idején azonnal segédkezet nyujtani 's a' gond-sajtolta kömtyeket letörteni szép lelkek tulajdona, kik t. i. a' könyörület gyöngéd érzéséül hevülve, egyedül a' jótét benső tudatában lelik édes gyönyörüket. Ezek koszo-rujában diszlik Prónay Kálmán b. ur is, ki az 1838ki vizár károsította lakosink felsegellésükre késedelem nélkül 20 zsák burgonyát, 30 p. m. rozst, az idén szinte 30 p. m. rozst tulajdon költségin helyre szállítani kegyeskedett. Vegye a' ns keblü adakozó jótekonysága által enyhült ká-rosltak hál-ömlendezésinek, azon lelkes ohajtással társult zálogat, hogy az ég bő áldásával jutalmazza segédkezését. —

KÜLÖNFÉLE: Mosonyban még folyvást igen jó áron kel a' buza és zab, 's igen nagy mennyiségek érkeznek most is piacra. — Somogymegye Mura folyamon Kakonyánál vámhídat szándékozik épít-tetni, részvények útján, olly föltettel, hogy bizonyos számú évek eltel-te után ingyen fogja azt használhatni az egész közönség. — Luninile helységben, Oláhországban, egy pornó kettős szemű 's orru gyermeket szült, melly csak nyolcz nap után halt meg. — Zimonyi hírek szerint Milan hg kikiáltatása és Milos távozása még koránsem szünteté meg a' zen-dülést, 's valóban nem is képzelhetni, hogy a' fiatal hg halalos beteg-sége alatt szilárd kormányzásról lehetne gondoskodni. Az e' czélből kin-evezett biztosság helyzete rendkívül súlyos leend. A' fölingerült nemzet nagyobb része talán maga sem tudja, tulajdonkép mit akar; valamennyi harezra termett 's változást ohajtó férfi csupán a' pártfőnökek fölszólítá-sára várakozik, 's így már most három részre van szakadva az egész tartomány; az egyik az öreg fejdelemhez ragaszkodik, a' másik Milan hghez szít 's a' 3ik csupán általános változást ohajt; de maga sem tud-ja jól, mi lenne legjobb. Amyi kétségbe-hozhatlanul bizonyos, miszerint hódolásra az egyetemi végrehajtó kormány iránt 's műveltségi szelid elő-haladásra csupán helyzetére nézve független 's erőtéljes kormány bir-

hatná a szerbeket, de a mostani épen nem, mert a kormányzásra megbízott férfiak részint egymás közt is meghasonlásban élnek, részint pedig majd orosz 's majd török és más befolyások között ingadoznak. E tekintetből tehát valóban kétesnek mondhatni Szerbia jövődjét. — Rozenbergában, Liptó megyében mult június 24-dikén hét ember jól talált lakni gombával, 5 közülök fájdalomjelentkezés után azonnal orvoshoz folyamodék és szerencsésen fölgyógyult; kettő azonban áldozatja lett étvágyának. A gombák mérgesek voltak. — Előpataka vendégei naponként szaporodnak; jun. 30-ikán 560 vendég volt. Junius két utolsó hete legszebb nyári napokkal örvendezteté az itteni társaságot; de jul. Ije Csernatonon és Kézdi-Vásárhelyen elkezdve Háromszék több helységei határinak tönkre tiprójeget hozza, 's azóta a lég hűsége miatt a szomszéd melegebb ország bojárjai dideregye iszszak az orvosvizet, de a többi vendég is szórakozottabb. Előpataka épül 's halad elé, a megyei igazgatóság dícséretéremlő munkássága a völgy rendetlen 's csapongó folyamat korlátozt partok közt egyenes irányúvá szabályozá, a borvizforrás egyenetlen körét simává alakítá 's a jó móddal feltöltött partoknak csak porondozás híjok, hogy a kényelmes séfahely kész legyen. Mind e mellett nem hallgathatni el, hogy a szállások igen drágák: egy szoba 24 órai díja 2 fr. 30 kr. váltó! — Magyar Lápison a vallásos türelem 's egyetértés annyira ment, hogy a római katolikusok, újból épített templomjokat a reformatusoknak addig, míg ezek elavult sz. egyházokat újból építették, isteni tisztelettel végett átengedték. Az isteni szolgálatot jul. 4-ikén valóban el is kezdték egy buzgó könyörgéssel. A Cibles, Rotunda és Sátor zordon havasi környékében a szelid vallásos egyezés illy ritka példáját csak leg-tisztább örömrézzel említhetni. E.H. — Rádon második vesztéséért rövid idő alatt a Muzslay család, borsjenői Muzslay Karolina, Lénhard Ferencz es. k. nyugalmazott főhadnagy hitvese aszkórságban f. hó 7-kén élte 62-ik évében történt kimáltával. Hült tetemei ugyancsak Rádon tettek le a nemzeti sírboltba, ott pihenendők november 6-ai súlyos szenvedés után. — Kézdi-Vásárhely jul. 1-jén: Tegnap délelőti órákor délnyugatról keletéjszaki vonalban, olly borzasztó jégeső huzodék át pusztítólag városunk 's határunkon, minőre, rombolásit 's tartósságát tekintve, e vidéken az öregek sem emlékeznek; öt hat szomszéd falu, de főleg városunk őszi és tavaszi vetési és minden kertí vetemény 's gyümölcs, a szó teljes értelmében annyira összezuhatvák, hogy aratáshoz épen semmi remény: másfél óranegyedig hullott az özönlő jégzápor díonagy-ságú szegletes jegekkel, süketítő zuhogással, madarakat, vadgalambokat 's barmot megölve, zsindefődeleket átluggatva 's minden nyugotra nyiló szabad ablakot betörve. E szerencsétlen város lakosinak három negyede 1834-ben a jul. 29-iki nagy égés által tönkre juttatott, gazdasági épületeik 's a t. sőt a városi nagy templom is tűzaldozattá esvén, két évvel később 1836-ban ismét egy a város hatodrészeire terjedő égést kelle kiállni, 1837-ben hasonlóan 's 1838-ban, a szokatlan szűktermés 's keresetesökkenés miatt a lakházak sem állíthatának helyre; 's most, midőn a két szűk év a köz kézen forgó pénzt a kenyérnek megkivántató gabnáért a szomszéd Moldvába szivárogtatá, de bő áldással biztató mezeinkről enyhülést váránk, ez egyedül keveset reményünkben is megcsalódánk. A mezők puszták és kihaltak; a lakosok bánattal teljesek 's leverettek! Elpusztítá e jégzápor Seps-Zoltán, 's kisebb nagyobb mértékben Árkos, Kőröspatak, Kálnok, Bodag, Gidófalva, Martonos, Foros 's Étfalva határit is. E. Hlp.

O'Brienovich Milan, Szervia fejedelme Belgrádon, aszkórsága következtében, mely hosszabb idő óta sorvasztá, meghalozott.

M. tud. társaság. — Döbrentei Gábor r. t. mint a régi magyar nyelv- emlékek szerkesztője, a m. tud. társ. június 17. tartott kisgyűlésében jelentette, miképen a kezelése alatt levő gyűjtemény Soprony megye levéltárából 17 darab másolattal (1579—1599), gróf Károlyiak levéltárából 4 darabbal (1512—1549), a pannonhegyi sz. Benedekiek főpáti házi levéltárából 2vel (1541—1589) 's 24-el a XVII-dik századból; sz. kir. Lőse városaéből 26tal (1542—1565), a jászai országos levéltárból 17-el, Szepes megyeéből 85-el (1601—1625) növe- kelett újjal; mely alkalommal az ülés azon hazafitú lelkű férfiaknak, kik a szerkesztőnek ezen irományok akár kikeresésében, akár lemásolásában, vagy meg- küldésében segédelmül voltak: névszerint Márton György soprony megyei alis- pán, Tatay János lövői plebános, Waltherr László l. t., Kovács Tamás pannon- hegyi főpát, Czinar Mór sz. benedeki apáturi titkok, Fabriczy Sámuel l. t., Richter Alajos jászai prépost, Fedák Pál conventbeli jegyző 's Engel Sándor főjegyző uraknak hazafitú buzgalomért köszönetet szavazott. Pesten, a kis- gyűlésből, július 8. 1833. D. S c h e d e l Ferencz titkok.

(Magyar nyugpénzüntézet nagygyűlés.) A legf. helybenhagyást nyert mag- yar nyugpénzüntézet f. hó 7-kén tartá Lovász András magyar kir. helytartósági tanácsos és kancellária-igazgató elnöklése alatt szokott félévi ülését, melynek sákerét következő rendben közli az alapszabályok szerint: az 1833 végén létezett 1093 intézeti tag pénzalapja összesen 293,149 ft. 51 kr. ment, ehhez járult 8 tag összesen 2,407 „ 38 „

tőkepénzzel. Ha mindazáltal ez összes	295,557 „ 29 „
menyiségből 12 tag halála, 2 tag nyugalmaztatása, 11 t. kilépte, 11 t. kizáratása, vagy is összesen 36 tag el- maradta következtében összesen	9,918 „ 3 „
levonatik, 1839-iki jun. végén a tagok valóságos tőke- alapja	285,639 „ 26 „
a valódi tagok száma pedig jelenleg 1065. A tartalék- alap tőkéje ellenben, mely 1838 dec. végén	407,180 „ 23 1/2 „
állott, e félévben következőleg szaporult 12 tag halála, 2 t. nyugalmaztatása, 's a kilépett és kizáratott tagok ide háramlott illetkei által	4,507 „ 11 „
az évenként befizetni szokott járadékból alapszabálysze- rűleg levont 's gyümölcsözésre fordított harmadrész	5,040 „ 41 „
házasági járadék befizetés által	585 „ 51 1/2 „
az intézeti választmány legf. helybenhagyást nyert hatá- rzata következtében a kincstári kötelezvények folyta- tott 's bevégzett eladásából, 76,209 f. 1 1/2 kr. tőke után nyert fölösleg fejében	45,176 „ 48 1/2 „

végre 6 pCnyi kamatokból a kincstári kötelezvények és eladásnál nyert fölösleg után, illő tekintettel az intézeti költségek fölözésére	968 „ 41 1/2 „
minek következtében 1839 jun. végével	463,459 „ 37 1/2 „
alaptőkével bir a tartalékpenztár. Mind a két tőkemen- nyiség következőleg gyümölcsözött a nevezett félévben: 551,174 f. 52 1/2 kr. hat pCttel	16,625 „ 14 1/2 „
a kincstári kötelezvények eladátá- sából nyert	193,426 „ 22 1/2 „
és a 6 pCnyi fölösleg, mely 1838 végével a tőkékhöz csatoltaték a kiadási határnap szerint vagy 6 pCnyi, vagy pedig kincstári ka- mattal	529 „ 6 1/2 „
végre az e félévben kimutatott kamat-fölöslegből semmi, mert an- nak gyümölcsöztetése csak 1839 jul. 1-jétől veendi kezdetét.	968 „ 41 1/2 „
összesen tehát	21,303 „ 41 1/2 „
Évi járadék 105 első osztályu tagtól	12,648 f. — kr.
12 forintjával	66 „ — „
11 másodosztálybelitől 6 forintjával	12,714 „ — „
összesen e félévre	12,714 „ — „
vagy is levonván innen a tartalék- tőkékhöz gyümölcsözés végett esatolt harmadrészt	4,238 „ — „
marad tisztán	8,476 „ — „
E félévi bizonyos jövedelemhez csatlandó még: az 1838-ki dec. végével maradtott penztárfölösleg	157 „ 26 1/2 „
alapszabály-könyvecské árából	90 „ — „
késkedési kamatok	305 „ 36 1/2 „
nyugdíjakból az időköz által származó haszon	2,138 „ 30 „
az e félévben elhalt, nyugalmazott vagy kilépett tagok járadékából a harmadrész levonása után	379 „ 8 „
Az összes jövedelem tehát	32,850 „ 21 1/2 „
ment e fél év alatt váltóban.	
Évi nyugdíjult ellenben kapott:	
4 tag, 5 özevgy, — árva 409 forintjával	3,600 f.
— „ 2 „ — „ 350 „	700 „
2 „ 6 „ — „ 300 „	2,400 „
1 „ 8 „ — „ 250 „	2,500 „
19 „ 48 „ — „ 200 „	13,400 „
1 „ — „ — „ 175 „	175 „
10 „ 103 „ — „ 150 „	17,700 „
5 „ 1 „ — „ 125 „	750 „
13 „ 151 „ — „ 100 „	16,400 „
1 „ 6 „ — „ 75 „	825 „
1 „ 4 „ — „ 50 „	400 „
— „ — „ — „ 37 „	450 „
— „ — „ — „ 29 „	725 „
összesen 57 339 48 „	60,025 „
ide járulnak a kezelési költségek	2,000 „
összesen tehát	62,025 „
Ez egész évi mennyiségből a f. 1839 év első felére összesen számítandó	31,012 f. 30 kr.
Íle járul korábbi időközi nyugdíjak kifizetésére	511 „ 38 1/4 „
és a kirekesztett vagy kilépett tagoktól be nem szedhető kamatok 's évi járadék fejében	357 „ 32 „
félévi költség összesen	31,881 „ 40 1/2 „
mellynek lehozása után a tiszta	32,850 „ 21 1/2 „
jövedelemből 1839 jun. végével a már kivett 's kamatra adott járadék-maradvány lerovása mellett 5,040 f. 41 krral, penztár-fölösleg marad meg, mely, mint a mostani 6 pCtes, következőleg a kincstári kamatot meghaladó mennyiségből származó, már a tőkealaphoz van csatolva. Miután már összesen	121,513 „ 31 1/2 „
eladott kincstári tőkék 250% pénzkelet szerint	303,788 „ 48 3/4 „
mennek elszorozás által, tehát kiviláglik, hogy az érettük kapott 193,426 f. 22 1/2 kr. lehozván, valamint azon 6% kamat-fölösleg is, mely 1838 2-ik felében	529 „ 6 1/2 „
a mostaniban pedig	968 „ 41 1/2 „
a tőkealaphoz csatoltaték, követ- kezőleg az eddig már összesen nyert	194,924 „ 10 3/4 „
lerovása után a valódi érték tőkéletes kiegészítéséhez még kivántatik, 's mely hasonló 6 pCtes kamat-fölösleg elvá- lasztásával fog kiegészítettetni, 's mely folytonos kiegé- szítésről, mindenkor szólni fog a szokott félévi jelentés. Egyébiránt miután az intézet sajtószertű tartaléktőkéje fél- évről félévre folyvást észrevehetőleg szaporodik, mit legbiztosabban tudhatni meg a harmadfél év óta előter- jesztetni szokott számadásokból, mivel e tőke, mely 1836 dec. végén	331,588 „ 4 1/2 „
állott; azóta már	131,871 „ 32 1/2 „
szaporodott 's így most összesen	463,459 f. 37 1/2 kr.
megy; tehát e jótékony intézet föntartása és szilárdabb megalapítása végett, va- lamint azért is, hogy a nyugdíjak élvezése több segélyre szorult özvegynek 's árának nyújthassanak vigasztalást, e 43 év óta fönálló üdvös intézethe lép- hetés minden nemesre, papra, művészre, polgárra, kereskedőre kiterjeszteté. Fölzólittatik ez okból minden családapa, ki szívén viseli neje 's gyermekei jövendő sorsát, iktattassa magát annak biztosításául e hasznos intézethe, 's a valóban csekély befizetések által elegendő kárpótlak nyerendnek a reménylhető nyugdíjból. Végre utolag sürgetve szólíttatnak föl az intézeti tagok, hogy azon tőkejárdékat, melyet f. e. jun. végeig kellett volna befizetniök, legfőlebb f. e. dec. végeig annál bizonyosabban fizessék le az intézeti penztárba, mivel az ezt tenni elmulasztók, minden az intézetre háramolható kár elkerülése végett, min-	

den eddig befizetett mennyiség elvesztése mellett, kérielhetlenül kifognak az intézetből rekesztetni. —

A m e r i k a.

(Santacruz lemond hatalmáról Peru 's Boliviában.) Éjszakamerikai lapok szerint Santacruz tábornok, mint Éjszak- és Délperu védnöke (pro- tectora) 's Bolivia elnöke, lemondta hivataláról. Midőn Arequipában allo- másozott, sergében lazongás üte ki; mi okból Islayba vonult; itt Cramp- ton angol consul szívesen fogadta; mivel azonban néplázadástul rettege, több tiszt kíséretében mart. 13án egy britt hadihajón elvitorlázott, kö- vetkező lemondási oklevelet hagyva maga után: „Peru 's Boliviában tör- tént esetek legnagyobb áldozatot kívánnak tőlem, hogy elháríttassanak azon szenvedések, mellyeket polgárháboru szok szülni. E' szerint tehát rendelem: 1) a' védnöki méltóságul, mellyel a' perui szövetséges sta- tusokban felvalék ruházva, ezennel lemondok; 2) a' délperui kormány 's helyhatóságok tovább is ügyekedzenek a' közrend föntartását eszközölni és az erőben álló törvényeknek tiszteletet szerzeni, míg nemzeti gyűlés határozand az ország jövőendő sorsáról.“ Hasonló más irattal a' boliviái el- nökségről is lemond, mellyhez következő irat van mellékelve: „Boli- viaiak! Ne bosszantsátok a' világot kicsapongásitok által, mellyek hazá- tókra gyűlölséget árasztandnak; a' törvénytelenség fölemészt bennete- ket, ha viszátkodás ütend köztetek tanyát. Bárhová vezérel is az isteni gondviselés 's bármilly sokáig lesz is szükséges távollétem hazám földjé- től, soha nem szünendem meg jólléteitekért imádkozni.“ —

A' buenosayresi ostromzár Laplata folyamán a' francziák ismét kí- terjeszték. A' Standard következőleg ír ez ostromzáról: „Buenos-ay- resi april 2ieig terjedő levelink szerint az éjszakamerikai commodore igen munkás volt a' francia viszátkodás kiegyenlítésiben. A' buenos-ayresi commodore Montevideoba utazott, mint hiszik, a' francia hajóvezérnek 's követnek sürgönyök átadása végett; azonban kétkednek minden egyez- kedés lehetősége felől, mert a' francziák minden hónapi ostromzárért kár- pótlás fejében 300,000 spanyol tallért követelnek; az ostromzár pedig már 13 hónap óta tart. —

„Reinder“ amerikai postahajó, melly Veracruz maj. 15kén ha- gyá el, 540 ezer piastert hoz a Havreba; Mejia megveretését 's halálát valósítja; Urrea maj. 15kén érkezett Tampicoba. —

P o r t u g á l i a.

(Szász-Coburg 's Nemours hgek Lissabonban.) Lissaboni jun. 24eig terjedő hírek szerint Nemours hg kíséretestül jun. 20kán Cadixbul Lis- sabonba érkezék és szokott tisztelekedésekkel fogadtatván a' belemi palo- tában szállott meg a' számára készített szobákban 's később a' diplomatakar udvarlatát fogadta el. Jun. 22kén Szász-Coburg-Gotha hg érkezék meg ide angol gőzösön Portsmouthből két fiastul 's lányostul, a' portugal föl- ségeknel látogatását teendő. A' magas rokonok igen barátságosan fogadák őket 's másnap a' dalszínházban oldaluk mellett jelentek meg. 24kén Ne- mours hg a' britt hajóvezért látogató meg Tajón horgonyzóhajóján, hol kir. üdvölvésekkel fogadák őt. „Az ifju francia hg, így ír egy angol levelező, Lissabonban barátságos és nyájas viseletével igen kedvessé te- szti magát 's főleg a' szépen kívánsi „a' constantinei hóst“ láthatni. — Az igazságszolgáltatás vitatása alkalmakor a' cortesben egy követ oda nyilatkozik, miszerint Portugáliában az idegen követségektől el kellene venni a' bírósokodást statusbell alattvalóikra nézve. E' különös indítványt némelylek komolyan kezdek pártolni, Sa da Bandeirának azon észre- vételére azonban, miszerint e' törvényjavaslat foganatosítására a' portu- gal Rendeknek legalább 100 jól felkészült sorhajót és 300 ezer főnyi ser- get kell kiállítani, az egész indítvány porba hullt. —

S p a n y o l o r s z á g.

(A' trónkövetelő rosz helyzete.) Mennyire hanyatlott már a' trón- követelő helyzete, világosan kiténik Pisciña carlosi minister követke- ző iratából, mellyet pap barátjához intéze: „Engem, barátom, napról napra inkább kezd emészteni hivatalom, Róma békés nyugalma pedig mindinkább nélkülözöm. Nincs egyéb vigasztalásom, mint hogy engedelmess valék 's vagyok, és jo ezébul dolgozom azon ügy mellett, melly napon- kint kevésbbé látszik ismertetni az emberek által. Nagy bajunk, vagyis inkább azon egyetlen baj, mellyben szenvedünk, a' pénzhány. Azon mun- káltság, mellybe ügyintézőink tavaly estek, midőn pénzt kapának, al- kalmul szolgált ellenséginknek hadsergők erősítésire, melly ugy is sok- kal fölmulta már saját hadi erőnket; ez utóbbi körülmény mindazáltal nem igen nagy jelentésű, mert néhány, a' ramalesihez hasonló, győzelem egyenlővé tenné a' két serget. De mit tegyünk egyetlen fillér nélkül? Kedden este tábornoki gyűlést tartottak Zornozában, mellyen a' király és infans is jelen voltak. A' vezérek mindent ígértek a' katonaság rész- ről; de mi a' legnagyobb zsoldot sem fizethetjük már nekik többé, lőszerrrel pedig csak három hónapra vagyunk ellátva. Azután történjek, mit isten akar. Durango, julius Isején. Ramirez de la Pisciña.“ — Jun. 26ki madridi kir. rendelet d. Leopoldo O' Donnell. tábornokkari ve- zért az éjszaki hadseregnél, aragoniai és valenciai főparancsnokká 's a' középponti hadsereg vezérévé nevezé ki Noguera tábornok helyébe, ki betegsége miatt Barcelonában telepüend meg. A' kormányzó királyné harczi Aragoniában legközelebb I főtisztet, 2 kapitányt, 5 hadnagyot és 158 közlegényt fogtak el a' carlosi seregből, melly Albalate előtt állomásozott. —

A n g l i a.

(Felsőházi ülés Jamaica ügyében. Elegg.) Miután a' felsőház a' mi- nisterségi indítványt Jamaica kormányzata iránt, az első 's legfontosb záradék megdöntésével tulajdonkép egészen megsemmité, a' 2dik záradék jött vitatási szőnyegre. Brougham minden részben ellenzé az indítványt, 's Melbourne jul. Isején kimondott nyilatkozatára következő megjegy-

zést tőn: „E' szerint tehát már most a' ns viscount (Melbourne) nyilat- koztára hivatkozhatunk mindenkor, ha állítjuk, hogy a' királyok ugyan- azon egy helyre sorozandók más hivatalviselőikkel. Vajjon nem akarja é a' ns viscount ez elve következtiben azt hozni gyakorlásba, hogy ezentul királyok ellen is olly bánásmódhasznaltassék, millyben most a' jamaicai törvényhozó testületet szándékozik részesíteni? (Halljuk!) Igen, igen! igen jól értém a' ns viscount szavait; következetesen alkalmazott elve bizonyos fordulatok megújítására vezérel híik Károly és XVik Lajos tör- ténetébül.“ („Nem, nem!“ és „Rendre!“) Melbourne ovást tőn illy kö- vetkeztetés ellen. Ezután azon meghatalmazást ellenzé Brougham, mely- lyel a' törvényjavaslat 2dik záradéka a' kormányzót fölruházna, különö- sen, hogy az adót ő vesse ki a' gyarmatra, mi homlokegyenest ellenke- zik híik György 1778iki rendeletével, melly szerint törvényhozósággal ellátott gyarmatra nem vehetni adót e' törvényhozó testület megegyezé- se nélkül. Ezután módosítványt tőn a' 2dik záradékra az irant, hogy pénzügyi törvényt ne alkotthasson a' kormányzó. Melbourne ellenzé e' mó- dosítványt, mondván, mikép az megsemmítéssel fenyegeti az egész zá- radékok. Hosszasb vitatás után jul. 5ére halasztá a' határozást e' módosít- vány fölött. Ülés vége felé jelenté a' lincolni püspök, miszerint föl van hatalmazva a' canterburyi érsektől azt jelenteni, hogy az érsek jul. 6án több határozást hozand indítványba a' négernevelésre nézve, többi közt azt is, melly szerint kérelem leend intézendő ő felségéhez az irant, hogy a' nemzeti érdekre nézve olly annyira fontos befolyásu ügyben ne tétessenek további lépések, mielőtt a' felsőházban alkalom nyílnekk arról nyi- latkozásra. (Nagy tetszés az ellenzési padokrul.) A' Times alig isméri há- gát azon öröme miatt, hogy maga az ország primása is sorompokba áll- ott a' protestans vallás mellett harczolásra. A' szabadelmű lapok az ér- sek e' jelentésiben legalább azon örvendetes körülményt vélik látni, mi- szerint az uralkodó egyház végre mégis fölébredt hosszas álmából 's töb- bet szándékozik tenni a' szegényebb néposztály neveléséért, mint eddig. Jul. 3ikán csak rövid ideig ült a' felsőház, és semmi nyomosb vitafko- zásba nem bocsátkozott. — A' tengerészügyi választmány folyvást tanács- kozik Melbourne hivatalos szállásán; az angol hajóhad mindazáltal még most is Malta előtt horgonyoz, noha a' francia hajók már az egyiptusi és török hajóhadak közt foglaltak helyet esatagállásul. — Arthur Aston, az ujonnan kinevezett madridi angol követ, Parisba utazott, készületeket teendő Madridba szálltatása irant. — A' Globe szerint rövid idő mulva indítvány fog tétetni az alsőházban halottház-fölállításra a' parisi Morgue mintája szerint. Ez által régóta érzett szükségét vélnék földözni, mert alig mulik el hét, hogy több isméretlen holttestet ne kellene megvizsgálni Lon- donban. — Apróbb tory lapok mindenkép törekszenek csökkenteni a' királyné népszerűségét, olly kellemetlen történetek hírelgetésivel, mely- lyek rendesen annál nagyobb hatásuk szoktak lenni a' közvéleményben, minél kisebb valószínűséggel bírnak. Illy ármánykodással végkép elidege- nítik maguktól a' királynét a' minden áron uralkodni ohajtó toryk. —

(A' keleti ügyet tanácskozással szándék eldönteni.) London, jun. 2ikán: „A' diplomacia új táborozásra van föllegyverkezve. Hollandiak és belgák helyett ezuttal törökök és egyiptusiak leendnek kénytelenek visz- szavonulni a' jegyzőkönyvi tollak elől. A' harezter-választás fölött sok- káig ingadozott a' határozás. Mivel Anglia saját földjén tartja magát leg- erősbnek, tehát természetesen Londont ajánlá gyűlés helyül; az egye- sült ausztriai és franciaországi okok mindazáltal talnyomóságot nyertek, 's a' megnyitandó tanácskozások székhelyül határozottan Bécs választá- ták. A' szombati ministertanács dönté így el e' kérdést. Tekintvén Bécs fekvését, közelségét a' harezterhez, 's azon körülményt, mikép Ausz- triát kivéven, jelenleg minden nagy hatalom csupán ügyvivők által van képviselve Londonban, tökéletesen jogosítottnak látszik e' választás. Azon érdekes látványunk leend tehát majd, hogy török jegyzőkönyvek is fog- nak megjelenni. Mennyiben az eddig hallottakból ítélhetni, annyiban va- lamennyi nagy hatalom egyértelműleg nyilatkozik, miszerint szükség ugyan föntartani a' jelen ügyhelyzetet, de némelyle gyökeres javításokkal. Minden jóstulajdonság nélkül tudhatni ugyan, mikép e' hatalmak mind- egyikének vannak különös kívánati és ohajtási; de a' hatalmas sors egy- ről egyre kénytendi azokat a' savanyu almába harapni, anélkül, hogy épén igen nagyon eltorzítanak v. fitorítanak arcukat. Így például Lajos Fül- löp sokáig vonakodott Palmerston bekítő tervében megegyezni; végre azon- ban mégis hajlott, főleg miután a' nagy német diplomata helybenhagyá- sát is megnyeré az. Ennek következtiben az angol és francia hajóhadak egyenlő parancsok szerint fognak munkálkodni a' földközi tengeren. Fran- cziaország ezuttal még lemondani kénytelen azon kedvezé tervéről is, melly szerint Egyiptust művelődése tartományává szerette volna tenni, vagyis mint francziák mondani szeretik: Franciaország ezuttal még nem terjesztheti az általános műveltséget Egyiptusban, önként értődven, hogy csupán francia művelődés által üdvezülhetni. Franciaország mellett még leginkább Russzia ereszté fejét bűnák; e' tartomány, ha nem épen vára- lannak, de minden esetre igen időn-kivülnek tekinti Palmerston most kí- tört buzgalma; mert Russzia Franciaország részről sokat várt 's most egészen esalatra látja magát. Oroszország tökéletesen egyértelműnek nyi- latkozik ugyan a' többi hatalommal; de nem szereti a' dolgot siettetni, 's a' kénytő rendszabályokat csupán Mehemed Ali ellen ohajtaná gyako- roltatni. E' kívánat eredete világos. Előbb cselekvést ohajt Russzia más részről, 's aztán majd maga fogna föllépni; Anglia mindazáltal hatalmas- sá gátlandaná ezt, 's azért kapott az angol-francia hajóhad egyenlő munkálkodási parancsokat, mi igen föjdalmas tövis az orosz kormány szemében. A' perzsa követ már is unatkozik Londonban 's át kezdi látni, miszerint tulajdonkép csak aprilba küldék őt, 's hogy Palmerston ko- ransém bánulja olly annyira okait, mint a' hőlgyek shajait.“

(A' canadai törvényjavaslat másodsor is fölolvastatik. Birminghami zavarok.) A' jul. 4iki alsóházi ülésben a' canadai törvényjavaslat másodsori fölolvastatása volt napirenden. Sinclair heves megtámadással nyitá meg az ülést a' ministerség ellen. Azon kérdés körül forga mindenek előtt a' vita: vajjon jól tön é a' kormány, midőn a' két Canada egyesítését tárgyzó törvényjavaslatot visszavé. Hume roszalá e' határozatot, O'Connell pedig támogatá. Buller igen buzgón küzde az egyesítési eszme mellett, mivel attól legüdvösb sükert várhatni az alsó-tartományra nézve. Peel megengedé, hogy e' kérdés rendkívül nyomos, 's azért igen érdemes szigorú fontolásra. Az első törvényjavaslatot, mely szerint Alsó-Canada alkotmánya 1842ig föl leend függesztve, ellenzék nélkül olvasák föl másodsor. — Ezután az irlandi testületjavító törvényjavaslatot vitatá a' választmányá alakult ház. Shaw újra ismétlé a' már sokszor említett próbát a' községi választásadó nagyobbitására. Eliot (tory) ellenzé a' módosítványt 's határozottan gáncsolá azon vakbuzgó 's ellenséges hangot, melylyel utóbbi időkben, ugynevezett nyilvános vallási gyűléseken, számos protestans pap a' katolikusok ellen kikelt. Peel ellenben támogatá a' módosítványt; mely mindazáltal mégis 104 szóval 54 ellen csakugyan megbukott, mivel számos tory ezuttal a' ministerség mellett szavazott. Ugyan e' napon az egész törvényjavaslatot nagy többséggel fogadá el a' választmány. — Birminghamban jul. 4ikén este komoly esőndzavar történt a' chartisták ugyanis szokás szerint, este nagy számmal összegyűlekeztek 's néhány küldöttet hallgattak ki, kik igen jó hírekkel érkeztek távolabb vidékekről. 8 1/2 órákor fegyveres rendőrség jelenvén meg a' gyűlés helyen, véres verekedés támadt. Csak vasas lovasság állíthatá helyre a' csöndet.

Francziország.

(Barbés nyilatkozata a' pairszék előtt. Marseillei zendület.) A' pairszék előtt már bevégzék a' tanuvallatásokat 's a' kir. ügyvéd megkezdé hosszú beszédben a' vádtámogatást. Jul. 5kén konok hallgatás után ismét megszólalt Barbés, következőleg nyilatkozván: „En ellenmondék a' Droineau meggyilkolása miatti vádnak, de koránsem eltem megszabadításaért, hanem mivel illy vád böcsületem 's lelkületem sérté. Szerencsének tartom magamat, hogy védelmezőim tanulevelet találtak a' pöriratok közt, melyly kétségbe-hozhatlanul bizonyítja, miszerint Droineau hadnagyot nem ölheté meg a' zendülők vezére. Azon orvosi jelentés az, melyly tudatja, mikép a' hadnagyot balról jobb felé jövő két golyó sújtá halálra. Ha a' zendületi vezér, ki szemben állott a' hadnaggal, lett volna a' gyilkos, ugy a' golyó helyét elől, vagy pedig jobbról balra kellene keresni.“ A' májusi zendület miatt vádlottak száma 225re megyen azokon kívül, kik már pairszék előtt állnak. A' rendes törvényszünet előtt nehezen végezhetni be ezek pürét tökéletesen. — Lyoni lapok jul. 2káról azon hírt közlik Marseillebül, miszerint ott azon napokban mindenben egészen a' parisihoz hasonló zendülés vala kiütendő.“ A' város valamennyi főpontit egyszerre szándékoztak megtámadni a' zendülők, 's csupán a' hatóságok fontos úrködésinek köszönhetni a' jól elkészült terv nem sikerülhetett. Némmely magányos levelek mindazáltal tulzottnak mondják e' hírt, annál is inkább, mivel a' zendülésre összeesküttek annyira meg lehetének győződve a' hatóságok éberségéről, hogy úrködés nélkül nem igen gondolkozhatának zendülésről. Komolyan pillanatig sem volt zavarva a' közcsend, 's már több elfogatás történt.

Törökország.

Konstantinápolyi, jul. 3aig terjedő hírek szerint Mahmud szultán halálát, melyly jun. 28án történt, csak jul. 1jén délután 1 órákor tudaták a' főváros lakosival algyutelepekről 's hadihajókról lövésekkel 's kikiáltók által, kik Abdul-Medzsid trónra léptét is közhírré tevék. Mahmud szultán halála után azonnal a' trónörökös elibe járultak Halil és Said basák, az elhunyt szultán vejei, Chosrew basával, a' statustanács elnökével 's tudaták vele a' nagyur halálát. Magára hagyván a' felséget méltó fájdalommal, kíséretestül az óserail felé vonultak, midőn majd ugyanazon időben vonult a' halotti gyászmenet a' skutarii laktanyából az óserailba. A' holttestet Sunnet-odassziba (a' profétaköpenyegi terembe) vitték, hol nem sokára Abdul-Medzsid szultán is megjelent, imáját végzendő; innen a' nagyur a' trónterembe ment birodalma főméltóságai hódulását elfogadni 's parancsot adni, hogy fels. atyjának adassék meg az illető végtisztelet. Délután 4 órákor történt az ünnepélyes temetés; mit egy szemtanu következőleg ír le: „Aggasztó szorongás uralkodott néhány nap óta a' fővárosban; legellenkezőbb hírek a' szultán egészségi állapotja felől majd a' legszomorubb kimenettel komorítának, majd szerencsés felgyógyulást reményltek; tegnap azonban délután egy órákor, midőn a' török hadihajókról 's utánok minden hajóról algyulövések dördültek meg, aggódva kérdeztük egymást: vajjon öröm vagy fájdalom tolmácsi é ezek? A' kétséget a' legközelebb pillanattal megoldá; nyilvános kikiáltók vonultak t. i. utczákról utczákra a' fővárosban 's Pera és Galata külvárosokban, kik a' szultán halálát 's első szülött fia trónra léptét hirdeté. Miután az új szultán Beylerbey palotában, a' Boszpor ázsiai partján, elfogadá a' hódulatot; atyja holttestét algyu's dobpörgés között Beylerbeyből az óserailban viteté. Számos bánkodó és kíváncsi népcsoport özönlé a' külvárosokba a' belbe; 's hajókon eztezenek át a' városba, a' szélvész által keletkezett tengerzaji veszély daczára. A' portai palota 's pénzverő épület csukva, a' bazar elhagyva, az úrkök minden állomásnál kettőztetve voltak 's az utczákon számos úrség vonult keresztül. Az óserail kapujától Ahmed szultán mecsetjeig minden utca 's tér zsufolya volt nézőkkel. Azon csend és rend, melyly szerint a' nők egyik 's férfiak másik oldalon foglalának helyt, valóban csudálható. Mindenfelől csak szánakodás és bánat panaszt hallhattak; ötödfél után

a' nők általános siránkozása a' halotti menet közelgését hirdeté; mindenki ágaskodott 's lábujhegyre mereszkedett a' boldogult szultán tetemeit megnézendő. A' nők szabad mezőt hagyva fájdalomnak rettentő jajongást követének el, a' férfiak ellenben a' mélyen érzett bánatot némaságban folyták el. Az udvari hivatalnokok összes eselédsege nyitá meg a' menetet, utánok jöttek a' musztesárok és főméltóságok tisztjei, ezek után az ulemák sergestül, a' főméltóságok, Hafiz basa pénzügyminister, Halil és Said basák, Chosrew basa, végre Rauf baswekil a' fő muftival, mindnyájan lovon 's legegyszerűbb öltözetben. A' koporsó, melyly a' hatalmas szultán tetemeit rejté, egyszerű, fehér, festetlen fa, 5—6 leggazdagabb shawllal borítva. A' koporsó két egyszerű keresztgerendán nyugodott, melylyeket számtalan kez a' légben fölemelve vitt; 's szerencsés volt, ki csak pillanatig tarthatá a' koporsót, már az is megnyugtata sokat, ha az által-fához érintheté kezét. Midőn a' férfiak a' koporsó felé tolakodának, a' nők jajdoklása minden mértéken túlhaladt. A' koporsót csekély távban némmely tisztviselő 's egy mór, lovon, kísérté, ki pénzt hánya szét a' nép közé. Ki a' néphullámzást 's a' koporsó körüli tolongását látta a' számíthatlan tömegnek, az alig foghatja meg, mikép tudott itt néhány kavasz rendet eszközleni; ezenkül ha visszaemlékezünk azon esetekre, melylyek minden trónralépéskor megújultak, valóban készek vagyunk hinni, hogy az elhunytnak szelleme rend és csend nemtőjéjéknél láttatlanul is népei fölött lebegett, melyly halásan megemlékezé a' fels. hampadó fáradhatlan 's hathatos munkálkodásiról, hála 's dícséretszavakkal kísérté a' szemei elől már már eltűnő koporsót.“ — A' legszebb gyászbeszéd, melylyet az elhunyt uralkodó felett tarthatni, az általános szomorúság, melyly a' birodalom minden rendű népét, nyelv és hitkülönség nélkül, megszállta 's az a' halotti gyászmenet ünnepélyekor legvilágosabbban kitűnt. Mahmud tetemei Fazli-basa városnegyedben „az elégett oszlopok“ közelében takarították el, hol mausoleum-építést kezdenek meg. — Abdul-Medzsid trónra léptekor azonnal parancsot intéz a' szárazföldi katonasághoz Kisázsziába, valamint a' hajósergekhez, minden ellenségeskedés-megszüntetés végett Mehemed-Ali ellen. E' rendszabály a' fővárosra kedvező hatása volt 's reménylété, hogy az egyiptusi alkirályal békés uton fog minden kiegyenlítettetni. A' statushivatalokban következő változásokat tön az új szultán: a' nagyvezéri méltóságot ismét vinszaállítá 's Chosrew basát nevezé ki azzá 's így ezáltal a' miniszerelnökség (baswekil), melyly Rauf basa volt felruházva, elvan törlesztve, 's Rauf a' statustanács elnökévé lön; Halil basa, Mahmud veje, seraskierré, Said basa, hasonló Mahmud veje, Halil helyébe kereskedési miniszerre, Riza bey, az elhunyt szultán kegyence, a' nagyuri palota műsirjévé lön „basa“ ezimvel; Rezsid basát, mint külügyi miniszerre, megerősíté hivatalában; a' másodrendű portai hivatalokra a' régi címek ismét életbe hozattak. A' „kardfelkötés“ (átövezés) szertartása, melyly az ottomani uralkodóknál koronázás helyét pótolja, jul. 1kén menend véghez divatozó pompával. Dardanellai jun. 30ki hírek szerint, még ekkor sem hagyá el a' török hajóserég e' tengerszorost. A' rendőrség itt legnagyobb vigyázatot fejté ki e' napokban: az úrkök mindenütt megkettőztettek; 's éjjel nappal számos úrség vonul keresztül utczákról utczákra; a' csend perczig sem volt háborítva; az egészségállapot pedig folyvást legkedvezőbb.

Alexandria, jun. 16kán: Ibrahim basának jun. 14iki 's Siki tudósításából az egyiptusi alkirályhoz kiviláglik, miszerint Hafiz basa Aintab éjszaki részén elnyuló hegységben vevé állomását 's várja be Ibrahimot. Birnél az Eufráton átkelés álmegtámodás volt, 's esel Ibrahim basát a' valódi cél felől zavarba hozni. Az egyiptusi hadvezér előbbi hadterve igen jól valónak kiszámítva 's Mehemed-Ali kétkedése nélkül, melylyek politikán alapulnak, nem téveszthette volna el hatását. Ibrahim főhadi szállásán, valamint Alexandriában is jól tudák a' konstantinápolyi ármánykodásokat, 's azt is, hogy a' szultán szüntelen ingerlések által felbőszülve, első kezdend a' megtámodáshoz. Innen magyarázhatni meg 40ezer főnyi egyiptusi seregnek Hamánal, utóbb pedig Aleppónal fellállítását, és Külleknél 25ezernek. Azon esetre, ha a' szultán kezdi meg a' megtámodást, egyik sereg éjszaki Aintabnál, másik pedig a' külleki szoroson nyomult volna Natoliába; midőn ez utóbbi a' marosi török sereget előre tolja, addig Ibrahim basa lassan Malatia felé nyomul, 's itt egyesült volna a' két sereg Hafiz basát megdöntendő, 's ha itt esztát nyerne az egyiptusiak, a' török seregnek Konstantinápolyba visszavonulhatására el lett volna az utzárva 's így vagy fel kelle magát adnia, vagy a' fekete tenger felé szoritották volna. E' haditerv Mehemed-Ali késkedése által dugába dült 's most már igen nehéz volna Hafiz basát Aintab éjszaki hegységibül kiűzni. Néhány nap mulva fontos hadimunkálatokról veendünk tudósítást. —

Szerb határokról, jun. 18kán: Macedoniában 's Albániában a' közbátorság naprulnapra gyöngébb; mindenfelül csak lopás és gyilkolás halatszik, mi a' szultán sergeinek e' környékből távozta óta napirenden van. Így minap ismét megtámodának egy kereskedő társaságot, melyly Kasztoriából Seresbe szándékozott, 's néhányat közülök iszonyuan felkonezoltak; a' gonosztét kolomposit a' legnagyobb titok fedi. Már megszoktak itt minden nyugtalanságot idegen, főleg egyiptusi, befolyásnak tulajdonítani, most is már többeknél e' tette nézve ismét azon vélemény uralkodik, miben konstantinápolyi levelek által megerősítettek, hol az utóbbi időben több gyujtogatás történt, mi ujlág az egyiptusi kormányzóság rovására tudatik, mert mult időkben illyes tünemények Konstantinápoly és Albániában egyszerre történtek. Azonban megeshetik, hogy a' Dardanellák-felé vonuló katonák követhették el a' főlebb említett vétke gyilkosságot. —

Lotto. Buda, jul. 17kén: 62, 31, 13, 23, 80.